

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 836/2025
02.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Мирослава Станојевића, поднетом против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године и Кж3 1/25 од 10.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 02.07.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Мирослава Станојевића, поднет против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године и Кж3 1/25 од 10.03.2025. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљених **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану К.бр.167/22 од 01.12.2023. године окривљени АА, ББ и ВВ ослобођени су од оптужбе да су извршили по једно кривично дело тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ. Правни следбеник сада покојног ГГ је ради остваривања имовинскправног захтева упућена на парницу и одлучено је да трошкови кривичног поступка окривљених падају на терет буџетских средстава.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године, делимичним усвајањем жалбе ОЈТ у Лебану, преиначена је пресуда Основног суда у Лебану К.бр.167/22 од 01.12.2023. године, а окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по шест месеци, које ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, без примене електронског

надзора. У осталом делу, у односу на окривљеног ВВ, жалба ОЈТ у Лебану је одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена. Окривљени АА и ББ су обавезани на плаћање трошкова кривичног поступка о чијој висини ће првостепени и другостепени суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 1/25 од 10.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба заједничког браниоца окривљених, а пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године и Кж3 1/25 од 10.03.2025. године захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА и ББ - адвокат Мирослав Станојевић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 4) и 7) до 10), став 2. тачка 1) ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 3. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљене ослободи од оптужбе или их укине и предмет врати на поновно одлучивање и одложи извршење правноснажних пресуда.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП наводећи да нема овлашћеног тужиоца из разлога што је за кривично дело за које су окривљени оглашени кривим надлежно Више јавно тужилаштво Лесковцу, а не Основно тужилаштво у Лебану и једино је Више тужилаштво могло да поступа у овом кривичном поступку.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је ОЈТ у Лебану поднело оптужни предлог Кт.бр.543/17 од 05.11.2018. године против окривљених АА, ББ и ВВ због основане сумње да су извршили по једно кривично дело тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ, који оптужни акт је поднеском од 08.02.2021. године и 21.05.2021. године измењен у погледу чињеничног описа кривичних дела. Код наведене оптужбе јавни тужилац је остао до правноснажног окончања кривичног поступка. У првостепеном поступку који је вођен по наведеном оптужном предлогу окривљени АА, ББ и ВВ ослобођени су од оптужбе да су извршили по једно кривично дело тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ, која пресуда је делимичним усвајањем жалбе ОЈТ у Лебану преиначена а окривљени АА и

ББ оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. у вези члана 280. став 3. у вези става 2. КЗ и осуђени на казне затвора у трајању од по шест месеци, које ће се извршити тако што ће их окривљени издржавати у просторијама у којима станују, без примене електронског надзора, док је у осталом делу, у односу на окривљеног ВВ, жалба ОЈТ у Лебану одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена. Пресудом Апелационог суда у Нишу КжЗ 1/25 од 10.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба заједничког браниоца окривљених а пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 154/2024 од 15.10.2024. године, потврђена.

За кривично дело тешка дела против опште сигурности из члана 288. став 4. у вези става 2. КЗ је прописано да ако је услед дела из члана 278. став 5, 280. став 3 и 281. став 2. овог законика наступила смрт једног или више лица учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и исто се гони по службеној дужности.

Одредбом члана 5. ЗКП, прописано је да је за кривична дела за која се гони по службеној дужности овлашћени тужилац јавни тужилац, па је из наведених разлога јавни тужилац и овлашћени тужилац за заступање оптужбе у овом поступку. Из изнетог произлази да је оптужни акт поднет од стране овлашћеног тужиоца – стварно надлежног Основног јавног тужиоца у Лебану за поступање у овој кривичноправној ствари.

Из изнетих разлога оцењени су као неосновани наводи захтева да у конкретном случају не постоји оптужба овлашћеног тужиоца и да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљених повређен закон из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ у осталом делу је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљених као разлог подношења захтева истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, непостојање у радњама окривљеног обележја кривичног дела за које је оглашен кривим суштински образлаже тако што оспорава и полемиче са чињеничним утврђењима и оценом доказа датом од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа која је потпуно другачија од оне дате у побијаним пресудама. Ово стога што у захтеву наводи да суд паушално претпоставља да из изведених доказа произилази да су окривљени знали да ће покојни радити критичном приликом на пословима за које није био оспособљен. Такође, бранилац истиче да је суд селективно пропустио да цитира Налаз и мишљење Грујић Мирослав од 18.04.2018. године и изјашњење од 22.06.2018. године, као и Налаз и мишљење од 20.10.2020. године, као и детаљно испитивање на претресу од 20.05.2021. године, у коме су се вештаци сложили да је тешка повреда са смртним исходом последица несрећних околности које су се догодиле критичном приликом, те да директне одговорности од стране окривљених нема. Наиме, према наводима браниоца, како у тренутку настанка предметне повреде са смртним исходом није било именованог лица за безбедност у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду одговорност за обављање послова безбедности је на директору привредног друштва. Даље, радник упућен управнику јаме на располагање, управник не проверава, него га користи у складу са званичним статусом и степеном обучености, што је окривљени и урадио,

управник јаме нема овлашћење да иде у правну службу и да тражи да му се да на увид да провери документацију новог радника, нити му је то предвиђено уговором о раду. Према закључку браниоца, након анализе изведених доказа, у питању је више несрећни, непредвидиви случај, а за пропусте у оснивању и организацији Службе безбедности за рад и њеног рада, који су довели до тога да оштећени буде ту где је био од стране послодавца, нема кривице окривљених.

Захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених истиче се и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац окривљених ни на који начин не указује на који начин је одлуком о кривичној санкцији повређен закона, већ наводи да је одлука о изреченој казни неправилна, јер је превисока а приликом одмеравања висине суд није ценио и дао реалан значај олакшавајућим околностима, док је отежавајућим околностима дао већи значај, на који начин се суштински истиче повреда одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Како, дакле, бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа дату од стране нижестепених судова и повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП, а што не представља законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљених АА и ББ, у овом делу, оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног захтевом указује да је пресуду донео ненадлежни суд, на који начин се истиче и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 2) ЗКП. Такође се наводи да је изрека пресуде нејасна на који начин се указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП. Поред наведеног бранилац у захтеву наводи и да је изрека противуречна сама себи и разлозима на који начин се истиче и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како наведене повреде не представљају законски разлог због којег је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљених АА и ББ и у овом делу оценио недозвољеним.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1), 4), 8), 9) и 10) и став 2. тачка 1) ЗКП, повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и повреду закона из члана 441. став 3. и 4. ЗКП које представљају законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, али како у образложењу захтева не даје ни један разлог због којег сматра да је дошло до повреде наведених одредаба закона, а имајући при томе у виду да Врховни суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, у овом делу нема законом прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Мирослава Станојевића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП и члана 484. и 485. став 4.ЗКП, захтев одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Гордана Којић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић